

Partimotion

Motion till riksdagen 2016/17:3389

av **Anna Kinberg Batra m.fl. (M)**

Plan för ett starkare Sverige: Nolltolerans mot dåliga skolor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nolltolerans mot dåliga skolor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kunskapskontrakt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket ska kunna ta över huvudmannaskapet för skolor med bristande utbildningskvalitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud för friskolor som är ställda under ett kunskapskontrakt att ta ut vinst och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket ska utveckla fortbildningsinsatser i fler ämnen, likt Matematiklyftet, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och tydliggöra ansvarsfördelningen för skolan mellan stat och kommun och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella prov och central rättning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett aktivt skolval och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur ett gemensamt antagningssystem för kommunala och fristående skolor kan se ut och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om karriärtjänster och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om karriärtjänster i utanförskapsområden och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla lärare ska omfattas av en individuell kompetensutvecklingsplan och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärarassistenter och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka den lärarledda undervisningen på lärarutbildningen med 50 procent och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en examensbonus för lärarstudenter och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta antagningskrav på lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet till höjd studietakt på lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nya obligatoriska moment på lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler vägar till läraryrket och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett tillfälligt undantag från lärarlegitimation för pensionerade lärare och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge fler möjlighet att studera till sfi-lärare över sommaren och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda distanskurser i svenska som andraspråk och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en webbaserad modell för att kunna erbjuda ett kompetenslyft för lärare i frågor som rör att förebygga mobbning, hot, våld och kränkningar i skolan och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över de delar av skollagen som rör trygghet och studiero i syfte att tydliggöra och stärka lärares rätt att ingripa och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra skollagen om att undervisning som huvudregel inte ska vara könsuppdelad och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur den allmänna förskolan kan gälla från två års ålder i stället för dagens tre år och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad möjlighet till förskola för barn i familjer med försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till förstelärare i förskolan och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bättre implementering av förskolans läroplan och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förbättrad överlämning mellan förskola och förskoleklass och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkt tillsyn över förskolan och tillkännager detta för regeringen.

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en timme mer undervisning per dag på lågstadiet och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare kunskapskontroller i förberedelseklasserna och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om större möjligheter för lärare att låta elever som inte når kunskapsmålen gå om en årskurs och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skyldighet för huvudmännen att erbjuda läxhjälp och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skyldighet för huvudmännen att erbjuda lovskola för elever som riskerar att inte klara kunskapskraven i årskurs 6–9 och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om idrott på fritidshem och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över barngruppernas storlek på fritidshem och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur fritidshem kan få en egen läroplan och inkluderas i de nationella skolsatsningarna och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nytt gymnasieprogram som kombinerar språkintröduktion och yrkesintröduktion och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om högskolors specialisering och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett reformerat resurstilldelningssystem och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda tillståndsgivning för utländska lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I Moderaternas plan för ett starkare Sverige ingår nolltolerans mot dåliga skolor. Alla har rätt till bra kunskaper men ingen har rätt att utsätta elever för en dålig skola. Därför är skolan en bärande del i Moderaternas plan för ett starkare Sverige. Resultaten i den svenska skolan har sjunkit i 20 år. Moderaterna och Alliansen genomförde under åren 2006–2014 därför ett stort antal reformer för att stärka kunskapslinjen i svensk skola. Bland annat infördes mer matematik i låg- och mellanstadiet, bättre och tidigare stöd för eleverna och bättre karriärvägar för våra lärare. Vi har förnyat vår skolpolitik för att ytterligare stärka skolans fokus på kunskap och se till att den står rustad för ett samhälle som förändras. Våra förslag för en modern kunskapsskola ska säkerställa att alla skolor är bra skolor och att alla elever får den hjälp och det stöd som krävs för att nå kunskapsmålen.

Viktiga områden inom skolan behöver fortsatt reformeras. Bland annat har Riksrevisionen pekat på att de riktade statsbidragen inte når alla kommuner och skolor, särskilt dem som står utan resursstarka skolförvaltningar. Brister i kompetensförsörjning samt kompetensutveckling av lärare pekas också ut. Resultaten från PISA-proven visar att svenska elever presterat allt sämre, och under OECD-snittet inom läsförståelse, matematik och naturvetenskap. Svenska elever lägger också generellt mindre tid på studier än elever i andra länder. Ska Sverige klara av att konkurrera med höga kunskapsnivåer behöver eleverna lägga mer tid på studier.

Samtidigt sätter migrationskrisen press på skolan. Endast under 2015 sökte över 70 000 barn asyl i Sverige. Barnen är i olika åldrar, kommer från olika länder och talar olika språk. Gemensamt för alla de elever som kommer nya till den svenska skolan är dock att de alla snabbt behöver komma in i den svenska skolan och lära sig svenska. Detta för att på ett bra sätt kunna integreras i det svenska samhället och inte försvåra det framtida inträdet på arbetsmarknaden. Vägen in till det svenska samhället börjar i skolan.

Ingen ska behöva känna oro för att det kompromissas med kunskapskraven och ambitionerna i skolan när det kommer nya elever och är krävande tider. Tvärtom. Kunskaperna i svensk skola får inte urholkas, de ska stärkas.

Alla skolor ska vara bra skolor och det ska inte spela någon roll i vilken skola man går. För Moderaterna är det självklart att varje elev, oavsett i vilken skola den går, ska få det stöd som krävs för att nå kunskapsmålen. Det finns dock skolor där inte ens hälften av eleverna klarar kunskapskraven. Där generation efter generation lämnar skolan och går in i utanförskap. Det är oacceptabelt.

Moderaterna vill därför införa nolltolerans mot skolor som inte ger tillräckliga kunskaper. Det innebär ett starkt statligt ansvar för dåligt fungerande skolor där staten kan besluta om att ta över driften eller lägga ned en skola – oavsett huvudman.

I svensk skola ska man lära sig allt det som krävs för att kunna stå på egna ben och komma till sin rätt i det svenska samhället. Det är avgörande för Sveriges utveckling att styrka att alla människor rustas med kunskaper. Vi ska vara ett land som byggs och konkurrerar med kunskap. Därför är det en tydlig prioritering för Moderaterna att vi inte tänker spara på skolan.

Nolltolerans mot dåliga skolor

Moderaterna vill införa nolltolerans mot skolor som inte ger tillräckliga kunskaper. Det innebär ett starkt statligt ansvar för dåligt fungerande skolor där staten kan besluta om att ta över driften eller lägga ned en skola – oavsett huvudman.

Skolinspektionens granskning av skolor behöver utgå mer från elevernas kunskapsresultat och undervisningens kvalitet. Vi vill att granskningarna blir tydligare och följer en betygsskala.

Om Skolinspektionen bedömer att skolan har kvalitetsbrister ska en åtgärdsplan upprättas. Efter åtgärdsplanen ska Skolverket sedan erbjuda dessa skolor ett obligatoriskt kunskapskontrakt med nationella resurser kopplade till vissa åtgärder som forskningen visar stärker kunskapsresultaten. Det kan till exempel handla om lärarhandledning, speciallärarkompetens, ledarskapsutbildning eller förstärkt elevhälsa. Det ska inte vara möjligt för en skola att tacka nej till de insatser som erbjuds.

I de fall skolan inte lyckas genomföra de åtgärder som krävs behövs ett utökat statligt ansvar. Moderaterna vill därför att en skola som trots hjälp inte lyckas lyfta

resultaten övergår till statligt huvudmannaskap. Detta gäller oavsett huvudman. Vid behov läggs skolan ner. Det innebär att Skolverket blir ansvarigt för driften av skolor som tidigare omfattats av åtgärder i ett kunskapskontrakt, men inte lyckats förbättra resultaten.

Det ska inte heller vara möjligt för ägare till friskolor som tecknar kunskapskontrakt eller ställs under statligt huvudmannaskap att göra vinstuttag.

Matematiklyftet, en fortbildning i didaktik för lärare som undervisar i matematik, har utvärderats med goda resultat. Men liknande kunskapslyft behövs också inom andra områden. Skolverket bör också utreda och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan stat och kommun.

Moderaterna vill att de nationella proven centraliseras och digitaliseras för att lätta på lärarnas arbetsbörda. De digitala och centralt rättade nationella proven bör också flyttas från årskurs 9 till årskurs 8. Genom att ha proven i årskurs 8 får eleven större möjlighet att komplettera kunskaper som den saknar.

Friskolor och ett aktivt skolval

Svensk skola ska hålla ihop. Därför behövs bättre möjligheter till blandade klasser. Aktivt skolval och gemensam kö, med friskolor och kommunala skolor, är viktiga verktyg för mer blandade klasser och för bättre möjligheter för elever och föräldrar att hitta den skola som passar dem bäst.

Elever som inte väljer skola själv blir placerade i en skola i enlighet med närhetsprincipen. Det innebär att de som inte känner till det fria skolvalet aldrig ställs inför möjligheten att själv få välja. Vi värnar det fria skolvalet och möjligheten att välja mellan olika skolor. Valfriheten är en rättighet som alla elever ska garanteras. För att säkerställa att alla elever ges möjlighet att använda denna rättighet vill vi att ett aktivt skolval införs i samtliga av Sveriges kommuner.

Ett kommunalt huvudmannaskap innebär att varje kommun har en egen modell för hur deras kösystem till skolan utformas. Vi vill på sikt se gemensamma kösystem i varje kommun där samtliga av kommunens kommunala skolor och friskolor ingår. Införandet av gemensamma kösystem måste ske med krav på transparens och garanterad rättssäkerhet för såväl skolhuvudmän som elever.

Ett attraktivt läraryrke

Skickliga lärare ska ha bra betalt och Sveriges lärare ska känna sig trygga med att de riktade lönehöjningar som görs i dag ska fortsätta att gälla. För att göra läraryrket mer attraktivt behövs även möjligheter att göra karriär och utvecklas i yrket.

Alliansregeringen införde därför karriärlärartjänster och målet var att fler än var femte lärare med pedagogisk högskoleexamen skulle få möjlighet till en förstelärartjänst. Regeringen har nu stoppat den utbyggnaden. Det är beklagligt. I stället behöver karriärlärarsystemet fortsätta att byggas ut.

Vi vill fortsätta bygga ut antalet karriärtjänster så att de uppgår till 22 000 tjänster. Vi förstärker även anslagen till vår tidigare satsning på fler karriärtjänster i utanförskapsområden genom att avsätta dubbelt så mycket medel som tidigare. Det innebär att antalet karriärtjänster i utanförskapsområden utökas till 300 tjänster.

Moderaterna vill att den höjning av lärarlönerna med tre miljarder kronor som nu görs ska ligga kvar. Samtidigt är sättet regeringen genomfört höjningen på problematiskt. De lärare som inte är förstelärare delas upp i svårdefinierade kategorier och det är svårt att motivera för de fåtal som inte inkluderas i satsningen. Förskollärare i mindre fristående förskolor är ej heller inkluderade liksom sfi- och komvuxlärare. I takt med att medel frigörs då lärare exempelvis går i pension eller dylikt ska dessa användas för att exempelvis genomföra lönehöjningar inom ramen för karriärlärarysystemet. Alla lärare som i dag har fått en höjd lön ska samtidigt vara trygga i att deras lönehöjningar ligger kvar under deras lärarkarriär.

Att vara lärare i dag kräver att man ständigt vidareutvecklar sin kompetens och fyller sin kunskapsbank. Kunskap är i många avseenden en färskvara och det gäller inte minst kunskapen om att lära ut. Vi vill därför att Skolverket får ett nytt uppdrag att se över hur alla skolhuvudmän kan åläggas krav på att ge alla lärare en individuell kompetensutvecklingsplan för att garantera regelbunden fortbildning. På sikt är det rimligt med ett krav på regelbunden fortbildning för bibehållen lärarlegitimation.

På sikt vill vi också inrätta ett nationellt centrum för professionsutveckling som samarbetar med landets lärosäten, Skolinspektionen, huvudmännen för skolan och professionen för att garantera alla lärare och skolledares fortbildning.

Internationella undersökningar visar att svenska lärare använder mindre andel av sin tid till undervisning jämfört med andra länder. Skolverket pekar på att svenska lärare lägger över två timmar per dag på administration och uppgifter relaterade till ordning och omsorg. Det handlar exempelvis om att iordningställa lokaler, behandla ledighetsansökningar, agera rastvakt och övervaka omklädningsrum. Detta är tid som skulle kunna användas till lärande, till att förbereda lektioner och till att ge stöd åt dem som behöver det mest.

För att ge lärare mer tid för att exempelvis förbereda lektioner samt fokusera på undervisningen avsätter Moderaterna medel för att utöka antalet lärarassistenter i skolan.

En modern lärarutbildning

För att öka lärarkompetensen behöver lärarutbildningen förbättras och moderniseras. Det ställs nya krav på lärarna i och med att de behöver kunna hjälpa elever med speciella behov och möta det ökande antalet elever som inte har svenska som modersmål. Specialpedagogik och svenska som andraspråk borde därför vara kompetenser som alla lärare har. Även ledarskapsutveckling och kunskap om metodik och didaktik i en digital skolmiljö behövs på en modern lärarutbildning. Vi vill därför ge ett nytt uppdrag till Universitetskanslersämbetet (UKÄ) att utreda hur dessa delar kan ingå som obligatoriska moment på utbildningen.

Vi vill skärpa antagningskraven på lärarutbildningen och införa särskilda behörigheter för olika lärarutbildningar, både när det gäller kurser och betyg på kurser. En blivande matematiklärare bör exempelvis ha krav på högre betyg inom just matematik än en blivande svensklärare. Antagningen bör också kompletteras med ett lämplighetsprov. Det är ett sätt för sökanden att höja värdet av betygen genom en bedömning av kommunikativ och interaktiv förmåga, förmåga att ta en ledarroll och motivation för läraryrket.

I dag krävs det mellan 4 och 5 års studier för att få en lärarexamen. För att göra det lättare för dem som skulle vilja läsa utbildningen på kortare tid bör möjligheten att läsa

lärarutbildningen med förhöjd studietakt införs. Vilken studietakt som anses lämplig utan att kvaliteten försämras kräver en utredning, men bör landa i att utbildningstiden för de som väljer en förhöjd studietakt kan förkortas med minst ett år.

Över tid har den lärarledda undervisningstiden på lärarutbildningen minskat. För 40 år sedan hade lärarstudenterna i snitt 24 timmar lärarledd tid i veckan vilket har sjunkit till mindre än 8 timmar per vecka i dag.

Moderaterna vill därför öka den genomsnittliga lärarledda utbildningstiden från dagens knappa 8 timmar till uppemot 12 timmar per vecka.

Det är viktigt att god ämneskunskap hos lärarna premieras och att den bedöms på samma sätt, oavsett om man tillförskaffat sig den inom lärarprogrammet eller på en annan utbildning. Ämnesstudierna inom lärarutbildningarna bör därför läsas gemensamt med enstaka kurser. Det innebär att alla som exempelvis läser matematik kan göra det tillsammans, oavsett om man går lärarutbildningen eller ett annat program. Det berikar studenterna och studierna samtidigt som det ger behörighet till forskarkurser. Det ger också ökade möjligheter att växla mellan läraryrket och andra yrken.

För att öka incitamenten för fler att fullföra lärarutbildningen bör alla som tar examen på utsatt tid från lärar- eller sjuksköterskeutbildningen kvalificera sig för en skattefri examensbonus. Examensbonusen omfattar minst 50 000 kronor. Utöver detta får man 10 000 kronor per genomförd termin för det antal terminer som överstiger tre år. Studenten ska kunna ta ut bonusen antingen som en skattefri bonus vid utbildningens slut eller som avskrivna studielån.

Fler vägar in i och tillbaka till läraryrket

För att möta behovet av rekrytering behöver fler vägar till läraryrket öppnas där människor med rätt ämneskunskaper men utan lärarkompetens bereds möjlighet att ta sig in. Redan i dag finns utbildningsprogrammet Teach for Sweden som kombinerar studier i bland annat ledarskap med praktik för blivande lärare. Moderaterna vill därför tillföra programmet medel för att öppna upp för fler akademiker att bli lärare.

När det på kort tid kommer in många nya elever i skolan behöver vi använda alla resurser vi har. Inte minst pensionerade lärare. Med dagens regler skulle många pensionerade lärare inte få göra sitt jobb och till exempel sätta betyg, eftersom de saknar lärarlegitimation. Dessa stelbenta regler står i vägen och är ett slöseri med kompetens och resurser. Moderaterna vill därför införa ett tillfälligt regelverk som ser till att pensionerade lärare ska kunna anställas som ordinarie lärare på skolor.

Insatser för fler sfi-lärare

Svenskundervisning för invandrare är viktig både för samhället och för den enskilda individen. Dessvärre är det brist på sfi-lärare och om tre år beräknas det behövas ytterligare 4 800 examinerade sfi-lärare. Endast ett fåtal lärosäten erbjuder yrkesverksamma lärare och lärarstudenter att läsa de kurser som sfi-behörighet kräver över sommaren. Vi vill därför att de lärosäten där lärarutbildningen finns i dagsläget även ska erbjuda kurser i svenska som andraspråk över sommaren för att möta de växande behoven.

I dagsläget är enbart var tredje gymnasielärare i svenska som andraspråk behörig. Inget annat ämne har en så liten andel behöriga lärare. Endast tolv lärosäten har i

dagsläget examenstillstånd och därmed möjlighet att bedriva kurser i svenska som andraspråk. Därför vill vi utreda möjligheten att införa distanskurser i svenska som andraspråk, som ska kombineras med praktik ute i sfi-verksamhet. Det möjliggör att lärare i hela landet får förutsättningarna som krävs för att bli behöriga att bedriva svenskundervisning för invandrare.

Trygghet, ordning och reda

Alla elever har rätt att känna sig trygga i skolan. Tyvärr är mobbning fortfarande ett stort problem. Ska skolan kunna skapa en trygg miljö utan hot, våld och kränkningar krävs ett genomgripande och systematiskt arbete. Det måste finnas rutiner för hur hot, våld och olika former av kränkningar ska hanteras. En väl fungerande elevhälsa är också mycket viktig, inte minst för att motverka psykisk ohälsa.

Det är viktigt att allt arbete mot olika former av kränkningar i skolan är evidensbaserat. Den brist på kunskap kring mobbning som finns på många skolor behöver åtgärdas. Vi vill därför att Skolverket i samråd med Skolinspektionen, Brå och Folkhälsomyndigheten utarbetar en webbaserad pilotmodell, liknande Matematiklyftet, i syfte att kunna erbjuda ett digitalt kompetenslyft i frågor som rör att förebygga mobbning, våld och kränkningar i skolan. Det är viktigt att modellen, i likhet med andra insatser mot mobbning, våld och kränkningar, är evidensbaserad och utvecklas med stöd i aktuell forskning.

Anmälningar om hot och våld mot lärare har ökat under senare tid. I en undersökning från Lärarnas Riksförbund uppger en fjärdedel av lärarna att de utsatts för hot, våld, sexuella trakasserier eller kränkningar inom sin yrkesutövning.

Nästan fyra av tio lärare har dessutom blivit hotade med att bli anmälda av elever eller föräldrar. Det resulterar i att lärare drar sig för att tillrättavisa elever eller ingripa vid bråk av rädsla för att bli anmälda. Ett gemensamt vuxenansvar från både skola och föräldrar krävs för att få ordning på stökiga skolor och garantera en trygg arbetsplats för både lärare och elever.

Moderaterna vill därför se över de delar av skollagen som rör trygghet och studiero i syfte att tydliggöra och stärka lärares rätt att ingripa vid en ordningssituation.

De grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheter som är utgångspunkten för skolans värdegrund gäller alla skolor, oavsett huvudman eller inriktning på skolan. Skolans styrdokument och läroplaner är mycket tydliga med att skolan ska motverka traditionella könsmonster och att alla barn och elever ska ges möjlighet att utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån kön.

Moderaterna värnar det fria skolvalet och den mångfald av skolor och inriktningar som föräldrar och elever har att välja emellan. Men det bygger på att alla skolor, oavsett huvudman, står upp för och följer den skollag och värdegrund som Sveriges riksdag har beslutat om. Moderaterna är därför kritiska till den tolkning av skollagen som Skolinspektionen gör vilket ger klartecken till att permanent dela upp flickor och pojkar i exempelvis idrottsundervisningen.

Jämställdhet i skolan är en förutsättning för att alla barn ska kunna komma till sin rätt, oavsett kön.

Moderaterna vill därför se över och skärpa skollagen så att det inte råder några som helst tvivel om att huvudregeln i den svenska skolan är att undervisningen inte ska vara könsuppdelad. Detta utesluter dock inte att det även i fortsättningen ska finnas möjlighet för skolor att göra tillfälliga och pedagogiskt motiverade gruppindelningar av eleverna.

En förskola för alla

Förskolan har stor betydelse för barns chanser att lyckas senare i livet. Dagens förskola bör ha höga ambitioner för att ge barnen pedagogisk utveckling och en bra kunskapsmässig grund att stå på inför skolstarten.

Forskningsresultat visar exempelvis att barn som vistats på förskola har en bättre utveckling än barn som enbart får omsorg i hemmet. Det har även visats att tidig språk- och matematikinläring är viktig för barnens senare skolgång. Förskolans uppgift att lägga grunden inför skolstarten spelar särskilt stor roll för barn som kommer från studieovana hem.

En samstämmig internationell forskning talar för att en brett tillgänglig förskola med god kvalitet och höga pedagogiska ambitioner är en mycket bra grund för fortsatt lärande. Alla barn i Sverige ska ha tillgång till en bra förskola oavsett var i landet man bor. Förskolan är också betydelsefull för att motverka det nya utanförskapet som växer fram, som ofta börjar med att unga tidigt halkat efter i skolan.

Moderaterna vill därför skapa ökade förutsättningar för en bättre och mer tillgänglig förskola. Vi vill att den allmänna förskolan ska utökas till att gälla från två års ålder i stället för dagens tre år. Det skulle innebära att Sveriges familjer får möjlighet till avgiftsfri förskola för sina barn 15 timmar i veckan redan från det att barnet är två år gammalt. Det ger också fler familjer, särskilt de som har små inkomster, ännu bättre möjligheter att kombinera familjeliv med arbete.

Förskolans uppgift att lägga grunden inför skolstarten spelar särskilt stor roll för barn som kommer från studieovana hem. Därför bör barn till föräldrar som står utanför arbetsmarknaden få mer tid i förskolan. Medel avsätts därför för att ge alla barn, vars föräldrar har fått försörjningsstöd mer än sex månader året innan, 30 timmar per vecka på förskolan.

Alliansen tog ett viktigt steg genom att 2010 göra förskolan till en egen skolform, att lyfta fram förskollärares viktiga roll och förskolechefens betydelse för den pedagogiska utvecklingen. Karriärtjänstreformen omfattade dock inte förskolan och den obligatoriska rektorsutbildningen omfattade inte förskolans chefer. Vi vill nu gå vidare så att Skolverket utreder möjligheterna att inrätta förstelärare i förskolan. Vi vill att Skolverket ges i uppdrag att titta på hur befattningsutbildningen ska kunna bli obligatorisk för skolledare i förskolan, precis som för skolledare i grund- och gymnasieskolan.

Under de senaste åren har söktrycket till förskollärarytbildningen ökat. Alliansen byggde kraftigt ut utbildningsplatserna till förskollärarytbildningen. Samtidigt som vi fortsätter bygga ut förskollärarytbildningen bör vi säkerställa att utbyggnaden inte sker på bekostnad av utbildningens kvalitet. Vi vill förlänga förskolelyftet, en viktig satsning för förskollärares fortbildning. Vi vill också utreda hur vi kan förbättra implementeringen av förskolans läroplan för att stärka likvärdigheten i förskolan.

Att utbildningssystemet hänger ihop måste genomsyra utbildningspolitiken. En del i att förstärka den sammanhållna skolan är en mer likvärdig överlämning från förskola till förskoleklass. Det behöver ses över hur vi kan säkerställa att alla förskolor lämnar över kunskaper om barnens utveckling genom en kvalificerad överlämning mellan förskolan och förskoleklassen.

Mer undervisningstid i grundskolan

Jämfört med andra länder missar en svensk elev nästan ett helt år i undervisningstid under grundskoleåren. Snittet i OECD för den obligatoriska delen av skolan är 7 570 timmar i undervisningstid medan svenska elever bara har 6 785 timmar undervisningstid. Målsättningen bör vara att alla elever i svensk skola på sikt bör utöka sin skoldag med ytterligare undervisningstid. Internationella studier ger stöd för sambandet mellan utökad undervisningstid och kunskapsresultat. Utökad undervisningstid har exempelvis visat ge tydliga positiva effekter för elevernas resultat i matematik i såväl lägre som högre årskurser.

Som ett första steg i att ge svenska elever mer undervisningstid bör skoldagarna utökas med en timme per dag i lågstadiet. Internationell forskning visar att tidiga insatser har störst effekt och därför bör utökningen av undervisningstiden börja i så tidiga år som möjligt.

Svenska elevers matematikresultat i PISA-testet har trendmässigt försämrats sedan undersökningen genomfördes för första gången, år 2000. För att stärka svenska elevers matematikkunskaper behöver matematikundervisningen förstärkas. Moderaterna vill därför utöka undervisningen med en extra timme matematik i veckan på högstadiet.

Vi vill på sikt införa en tioårig grundskola, där förskoleklassen blir nya årskurs ett, för att stärka skolans kunskapsfokus. Riksdagen har fattat beslut att regeringen bör arbeta fram ett förslag om tioårig grundskola och vidareutbildning av förskollärare så att de kan bli behöriga att undervisa i den nya tioåriga grundskolan. Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag snarast.

Bättre fritidsverksamhet

Fritidsverksamheten har länge hamnat i skymundan. Fritidshemmen är allt sämre bemannade och utbildningsnivån hos personalen har sjunkit. Ny statistik från Skolverket visar att den genomsnittliga elevgruppen har växt från 31 till 41 elever mellan åren 2004 och 2014. Därför vill vi att Skolverket ser över barngruppernas storlek och utreder hur fritidshemmen kan inkluderas i de nationella skolsatsningarna. Vi vill också se över möjligheterna att ge fritidshemmen en egen läroplan och genomföra ett aktivitetstillägg för mer idrott och rörelse i verksamheten.

Utökad lovskola och obligatorisk läxhjälp

För elever i högstadiet kan extra undervisningstid eller läxhjälp vara avgörande för att komma ikapp studierna i något eller några ämnen. Moderaterna vill utöka satsningen på lovskola och införa en skyldighet för kommunerna att erbjuda lovskola från årskurs sex för alla som riskerar att halka efter. Vi vill också att lovskolan ska vara obligatorisk för de elever som skolan bedömer är i behov av extra undervisning. För nyanlända elever vill vi också starta en försöksverksamhet som kombinerar lovskola med sommarkollo. Detta för att fler nyanlända barn och ungdomar ska få en god start och ha en meningsfull sysselsättning under sommarmånaderna när skolorna är stängda. Vi föreslår också att obligatorisk läxhjälp införs, det vill säga en skyldighet för kommuner och fristående huvudmän att erbjuda läxhjälp till alla elever från årskurs fyra till nio, för att alla elever ska få goda förutsättningar att lyckas.

Förstärkta insatser för nyanlända elever

De flesta nyanlända elever börjar i en förberedelseklass innan de går vidare till en ordinarie klass. Lagstiftningen begränsar en elevs tid i förberedelseklass till maximalt två år. Flexibla skolor där eleverna efter sina egna förutsättningar stegvis kan gå över till vanlig undervisning är bra. Målsättningen ska vara att eleverna så snart som möjligt kommer in i den ordinarie undervisningen. Men bara om man har rätt förutsättningar. I dag är det otydligt vilka kunskaper som krävs för att gå vidare.

I dag är övergången från förberedelseklass till ordinarie klass inte formaliserad. Moderaterna vill därför att Skolverket tar fram underlag för vilka kunskapsmål en elev bör uppnå för att få gå vidare till en ordinarie klass.

I dag är det rektorn på en skola som beslutar om en elev som inte nått kunskapsmålen ska få gå om ett år. Föräldrar eller vårdnadshavare ska även få yttra sig innan ett sådant beslut. Moderaterna anser dock att lärare bör ges större inflytande över beslut om att låta en elev gå om. Vi vill därför se över Skollagen och införa större möjligheter för lärare att låta elever som inte når kunskapsmålen gå om en årskurs.

För nyanlända elever i tonåren blir den totala skolgången ofta för kort för att hinna uppnå målen i grundskolans alla sjutton ämnen. Rektorn bör därför ges långtgående befogenheter att för dessa elever prioritera om i timplanen så att målen i första hand nås i de viktigaste basämnena.

En mer flexibel gymnasieskola

Gymnasieskolan står för en viktig del av den nationella kompetensförsörjningen. Därför vill vi fortsätta underlätta ungdomars övergång till arbetsmarknaden och stärka gymnasieskolans bidrag till kompetensförsörjningen, främst inom områden där det råder brist på utbildad arbetskraft.

Under alliansregeringen genomfördes flera viktiga reformer för en bättre gymnasieskola. Gymnasiet fick nya nationella program och en gymnasial lärlingsutbildning infördes. I och med den ökade flyktinginvandringen ställs dock gymnasieskolan inför nya utmaningar. Gymnasieskolan behöver därför utvecklas för att så många elever som möjligt ska kunna klara gymnasiet och öka sina möjligheter på arbetsmarknaden.

Gymnasiets introduktionsprogram samlar elever som inte nått gymnasiebehörighet och behöver komplettera ämnen från grundskolan. Många nyanlända elever vill börja på gymnasieprogrammet Yrkesintroduktion där de kan träna sina yrkesfärdigheter under tiden som de kompletterar sin behörighet på gymnasiets program Språkintroduktion. Dagens regler innebär dock att eleverna kan få svårt att kombinera utbildningarna. Det behöver bli möjligt att lära sig svenska, läsa in gymnasiebehörighet och samtidigt lära sig ett yrke. Moderaterna vill därför ändra skollagen och möjliggöra ett nytt gymnasieprogram, som kombinerar innehållet i programmen Språkintroduktion och Yrkesintroduktion för att nyanlända elever snabbare ska få en utbildning som leder till jobb.

Högre utbildning för bildning och konkurrenskraft

För att stärka kvaliteten i den svenska högskolan vill vi utreda hur resurstilldelningssystemet skulle kunna reformeras med en bättre koppling till

arbetsmarknaden och hur kvalitetsutvärderingarna hos Universitetskanslersämbetet skulle kunna stärkas. Vi vill se över hur högskolor skulle kunna specialisera sig enligt Riksrevisionens förslag. Det handlar bland annat om bättre möjligheter för högskolor och universitet att bli riktigt bra på vissa lärarutbildningar, men främst om att se till att lärarprogram som få söker till ändå blir av.

Den svenska högskolan är internationaliserad, men mer kan göras för att ytterligare öppna högskolesektorn både för framstående internationella studenter och för lärare. Ett sätt är att locka utländska universitet till att etablera sig i Sverige. Vi vill därför utreda hur tillståndsgivningen för utländska lärosäten som vill upprätta filialer i Sverige kan förenklas.

Vi behandlar dessa frågor mer i Moderaternas kommittémotion om universitet och högskolor.

Forskning och innovation som utvecklar Sverige

Utbildning, forskning och entreprenörskap lägger grunden för framtidens arbetsmarknad. Därför är Moderaterna tydliga med att Sveriges ambitioner ska vara höga. Vi ska ha en internationellt sett hög kvalitet på utbildningar och den forskning som bedrivs.

Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft. Vi vill se en bredare användning och utveckling av etablerad svensk forskningsinfrastruktur, en ökad mobilitet bland svenska forskare och en ökad samordning mellan olika forskningsfinansiärer.

Vi återkommer till de viktiga forskningsfrågorna i vår kommande forsknings- och innovationsmotion.

Anna Kinberg Batra (M)

Jessica Polfjärd (M)

Ewa Thalén Finné (M)

Anti Avsan (M)

Karin Enström (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Elisabeth Svantesson (M)

Hans Wallmark (M)

Ulf Kristersson (M)

Tobias Billström (M)

Lotta Finstorp (M)

Cecilia Magnusson (M)

Andreas Norlén (M)